

ELS LLIBRES I LES COSES

IGNASI ARAGAY

Del rugbi a Mauthausen, la vida d'un heroi

CECÍLIA PEDREROL I JOSEP MIRET (1937)

L1 de maig del 2014, la Madeleine i el Josep, germanastres, es van conèixer per primer cop a Barcelona. Devia ser estranya i emocionant, aquella trobada. Tots dos tenien més de 70 anys. Ella, francesa resident a Austràlia. Ell, català de Barcelona. El seu pare, Josep Miret i Musté, havia mort el 17 de novembre del 1944 a Floridsdorf, un camp adjunt a Mauthausen, assassinat per l'SS Hasn Bühner. La Madeleine no el va conèixer mai; en Josep, ben poc. Però qui era Josep Miret, que avui dia dona nom a un carrer a Barcelona?

Rosa Toran recupera ara la figura d'aquest heroi en una biografia publicada per Ed. 62 i prologada per Josep Fontana. A *Els catalans als camps nazis*, també acabat de reeditar en ocasió dels 40 anys de la seva publicació, Montserrat Roig ja citava Miret profusament. No era un home qualsevol. Els que el van conèixer, en especial durant els anys de la guerra, l'exili i la Resistència contra el nazisme, el descriuen com algú seri i temerari alhora, dotat d'una gran parsimònia en situacions extremes, lúcida i analítica, exemple de coratge i bon humor, senzill i cordial.

Nascut el 1907, fill d'una família conservadora i clerical procedent de Mont-ral, el pare tenia un taller de serralleria a Barcelona. Es va formar als anys 20 a l'Escola del Treball dirigida pel socialista Rafael Campalans, líder de la Unió Socialista de Catalunya (USC), on Miret iniciaria la seva militància: socialis-

me, reivindicació nacional catalana, reformisme i no-violència eren els seus eixos. Van ser uns anys de politització i rugbi, com a jugador del Barça i de la selecció catalana, amb la qual va viatjar a França.

A inicis dels 30, amb l'adveniment de la República, Miret ja s'havia convertit en la mà dreta de l'altre líder de la USC i futura figura del PSUC, Joan Comorera. I començava a excel·lir com a propagandista a la premsa de partit, que amb la mort de Campalans, els desencanys de la República i l'auge del feixisme s'anava radicalitzant. Comorera –conseller de la Generalitat–, i amb ell Miret, començaven a emmirallar-se en la revolució soviètica i es distanciaven de l'altre líder moderat del socialisme català, Serra i Moret. Miret va participar ac-

tivament al carrer en els Fets d'Octubre del 1934 que van portar tot el govern Companys a la presó.

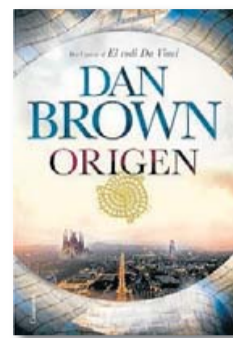
Tornà al carrer amb l'alçament franquista el 19 de juliol del 36, atacant amb les armes els sublevats parapetats a la Telefònica i les Drassanes. I es convertia en una figura clau del nou PSUC, que amb poc temps aconseguia 90.000 militants, assumint fins i tot el càrrec de conseller de Proveïments de la Generalitat per uns mesos, amb 29 anys i en el mateix moment que es casava amb Cecília Pedrerol, de 18 anys. Era la primavera del 1937. Miret va acumular càrrecs, activisme i compromisos durant la guerra, sempre en primera línia. El seu fill Josep naixia durant la retirada de Barcelona el gener del 39, en condicions precàries. L'agost del 1940 la Cecília i el nen deixaven l'exili de París, cada cop més perillós, i tornaven a Catalunya. Miret ja era un líder clandestí de la Resistència francesa.

Iniciava, llavors, al costat de la renovada lluita per la llibertat, una nova relació sentimental amb Julienne Brumershurst, Lily, occitana i també activa resistent. Sempre fidel al PSUC –i marcant distàncies amb el PCE–, a ell li deien *el ministre català*. Després de la mort del seu germà Conrad a la presó de La Santé, ell cauria pres el novembre del 1942, amb la Lily, que donaria llum a la seva filla comuna Madeleine a La Santé l'agost de 1943. La Lily seria alliberada. Josep Miret, no. El seu destí va ser Mauthausen, la mort. ♦

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ

[1] Origen

DAN BROWN
Empúries
608 pàgines, 22,50 € 1/4

[2] Una columna de foc

KEN FOLLETT
Rosa dels Vents
944 pàgines, 24,90 € 2/7

[3] El camí de les aigües

CARME MARTÍ
Amsterdam
560 pàgines, 21,50 € 3/8

[4] El ferrocarril subterrani

COLSON WHITEHEAD
Periscopi
400 pàgines, 19,90 € 4/8

[5] 4 3 2 1

PAUL AUSTER
Edicions 62
896 pàgines, 23,90 € 3/9

NO-FICCIÓ

[1] Transforma la teva salut

XEVI VERDAGUER / Rosa dels vents
296 pàgines, 17,90 € 1/5

[2] Clàssics per a la vida

NUCCIO ORDINE
Quaderns Crema
176 pàgines, 12 € 3/3

[3] Nova il·lustració radical

MARINA GARCÉS / Anagrama
80 pàgines, 7,90 € 4/2

[4] La vida que aprenc

CARLES CAPDEVILA
Arcàdia
224 pàgines, 16 € 2/31

[5] El silenci en temps de soroll

ERLING KAGGE / Edicions 62
144 pàgines, 16,90 € 2/30

CASTELLÀ

FICCIÓ

[1] Origen

DAN BROWN
Planeta
640 pàgines, 22,50 € 1/4

[2] Patria

FERNANDO ARAMBURU
Tusquets
648 pàgines, 22,90 € 2/60

[3] Una columna de fuego

KEN FOLLETT
Plaza & Janés
944 pàgines, 22,90 € 3/7

[4] Los pacientes del doctor García

ALMUDENA GRANDES Tusquets
768 pàgines, 22,90 € 5/8

[5] Eva

ARTURO PÉREZ-REVERTE
Alfaguara
290 pàgines, 20,90 € 4/3

NO-FICCIÓ

[1] Transforma tu salud

XEVI VERDAGUER
Grijalbo
296 pàgines, 17,90 € 1/5

[2] Cree en ti

RUT NIEVES
Planeta
256 pàgines, 20,90 € 2/9

[3] Clásicos para la vida

NUCCIO ORDINE
Acantilado
178 pàgines, 12 € 3/3

[4] La magia del orden

MARIE KONDO
Punto de lectura
200 pàgines, 6,60 € 7/26

[5] Prohibido nacer

TREVOR NOAH
Blackie Books
336 pàgines, 19,90 € 6/7

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercat

UN TAST DE CATALÀ

ALBERT PLA NUALART

“Una altra davallada del Reial Madrid”

Amb la frase del títol, sentida al *TN migdia* de dijous, vull avui plantejar quins han de ser els límits a l'hora de crear llenguatge. I dic *crear* perquè *davallada* no té ni ha tingut mai el sentit que se li pretén donar en aquest titular. El titular esperable era “Una altra derrota del Reial Madrid”, però, probablement, el redactor devia considerar que no tenia prou força, que era tou. Per què no va recórrer a *desfeta*, la paraula que dona èmfasi a *derrota*? Segurament, perquè, en la seva obsessió per no repetir, cert periodisme esportiu ha convertit *desfeta* en sinònim de *derrota*, fins al punt de dir-ne *desfeta* d'una derrota per la mínima.

És impossible crear llenguatge –fer-lo més dúctil i expressiu– sense conèixer a fons el sentit de les pa-

raules. Qui capta el rellevant matís que separa *desfeta* de *derrota* sap que, quan les fa sinònimes, quan les alterna, està empobrint la llengua. Per enriquir-la cal fer-les servir en el seu sentit més propi. Escriure bé no exigeix no repetir, exigeix fer un ús pertinent i afinat de les paraules.

Per no repetir, primer destruïm un matís –destruïm sentit– i després, de retruc, hem d'omplir el forat fent un ús completament espuri i desorientador d'una altra paraula. Una davallada és: 1) l'acció de daval-

lar (d'anar de dalt a baix); 2) el camí o lloc per on es davalla, i 3) també, en sentit figurat, un sinònim de *decadència*. Podem parlar de “la davallada del Madrid” si ens referim a la seva decadència, però mai si ens referim a una derrota o desfeta puntual de l'equip blanc.

En altres casos, la recerca de sinònims porta a usos només parcialment impropis. En una crònica esportiva podem parlar de *partit*, *enfrontament* o *matx* (igual que parlem d'*avantmatx*), però no és tan clar que en puguem dir *duel* si no hi volem afegir un grau de tensió o d'èpica. No empobrim el llenguatge recorrent a *duel* quan el matís que aporta al concepte està justificat. L'empobrim quan convertim *duel* en un sinònim pla i neutre de *partit*, quan fem gris el que té color. ♦

ESCRIURE BÉ NO EXIGEIX NO REPETIR, EXIGEIX FER UN ÚS PERTINENT I AFINAT DE LES PARAULES